

Wyjaśnienia do wezwania SC-I.1331.11.2026 - szczególna istotność dla interesu publicznego (wniosek z 15 sierpnia 2026 r.)

[imię i nazwisko usunięte]

[adres usunięty], [adres usunięty]

[e-mail usunięty]

adres do doręczeń elektronicznych: [ADE usunięty]

Wojewoda Małopolski

Wydział Spraw Cudzoziemców

Dotyczy: SC-I.1331.11.2026 - wezwanie z 25 września 2026 r.

Wyjaśnienia w sprawie szczególnej istotności dla interesu publicznego

Załącznik nr 2 do pisma przewodniego w sprawie SC-I.1331.11.2026. Wniosek dotyczy - po zawężeniu dokonanych w piśmie przewodnim - kopii istniejących dokumentów sprawozdawczych projektów finansowanych z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz odpowiedzi na pytanie, czy Urząd mierzy wpływ wdrożonych systemów informatycznych na czas postępowań.

I. Po zawężeniu wniosek dotyczy istniejących dokumentów

Raport końcowy, formularz wskaźników i zatwierdzone zestawienie wydatków są dokumentami, które beneficjent sporządza w ramach obowiązkowej sprawozdawczości projektowej. Udostępnienie ich kopii nie wymaga zestawiania, porównywania ani obliczeń.

Tak postąpili inni wojewodowie. Wojewoda Podlaski, w odpowiedzi na ten sam wniosek (RE-V.1331.2.2026.PS z 3 września 2026 r.): „Ponadto dla każdego z projektów wymienionych w pkt 1 przekazuję zestawienia końcowe osiągniętych wskaźników (załącznik nr 1) oraz zanonimizowane kopie raportów końcowych (załącznik nr 2).” Raporty końcowe i formularze wskaźników udostępnili mi także - w odpowiedzi na ten sam albo pokrewny wniosek - Wojewoda Zachodniopomorski (OK.1331.3.2026.MW z 28 sierpnia 2026 r.), Wojewoda Pomorski (BL-I.1331.5.2026.KG z 18 września 2026 r.) i Wojewoda Świętokrzyski (SO.I.1331.7.2026 z 10 września 2026 r.), a Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców - raporty końcowe własnych projektów.

Na pytanie, czy urząd mierzy wpływ wdrożonych systemów informatycznych na czas postępowań, odpowiedzi udzielono wprost, bez zestawień, np. Wojewoda Zachodniopomorski: „Urząd nie mierzy wpływu wdrożonych systemów informatycznych na średni czas prowadzenia postępowań legalizacyjnych.” W tym samym sensie odpowiedzieli Wojewoda Lubuski, Wojewoda Opolski, Wojewoda Wielkopolski i Wojewoda Podkarpacki.

II. Szczególna istotność dla interesu publicznego

Według raportu Hurtowni Danych „Cudzoziemiec” średni czas do decyzji pozytywnej w sprawach z art. 114 ustawy o cudzoziemcach wyniósł w 2025 r. 164 dni u Wojewody Małopolskiego - najmniej w kraju - wobec 577 dni u Wojewody Śląskiego (wydruk z 11 września 2026 r. przekazany przez Wojewodę Podlaskiego). Ustawowy termin wynosi 60 dni. Tutejszy Urząd jest zarazem beneficjentem projektów FAMI dotyczących obsługi cudzoziemców, m.in. 17/7-2017/OG-FAMI i 15/10-2019/OG-FAMI „I3 - Infrastruktura, Innowacje, Informacja”.

W naborze FAMI.02.05-IZ.00-001/26 dla urzędów wojewódzkich (112 999 000 zł, w tym 9 534 000 zł dla województwa małopolskiego) jednym z kryteriów podziału alokacji jest „średnia czasu postępowania w UW”. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji stwierdziło zarazem 16 września 2026 r. (DBiSO-WODO.06770.2.70.2026.EJ), że „nie posiada cyklicznych sprawozdań, zestawień lub informacji statystycznych (...) uwzględniających terminowość postępowań o legalizację pobytu”. Z odpowiedzi, które otrzymałem, nie wynika, by ktokolwiek zestawiał, czy wydatki z Funduszu na obsługę cudzoziemców przełożyły się na czas postępowań - a od tego zależy, jak rozsądnie dzielić kolejne środki.

Skala i systemowość problemu: 463 487 spraw z art. 114 w toku przy średnim czasie 341 dni (odpowiedź na interpelację nr 12584, stan na 13 października 2025 r.); nieprawidłowości w 231 z 384 zbadanych spraw (60,1%) we wszystkich skontrolowanych urzędach wojewódzkich (NIK, P/23/069).

Użytek dokonany, nie deklarowany: moje uwagi opublikowało Rządowe Centrum Legislacji w konsultacjach projektu UD408 (nr 12412103); Sekretariat Europejskiej Karty Społecznej Rady Europy potwierdził 27 sierpnia 2026 r., że przygotowane przeze mnie opracowanie uwzględni przy najbliższym badaniu postanowień nieprzyjętych przez Polskę (art. 22 Karty); odpowiedzi urzędów są przypisane mi imiennie w dokumencie Polskiego Forum Migracyjnego ze spotkania 10 września 2026 r.; 18 września 2026 r. przekazałem Najwyższej Izbie Kontroli (KZK-KZC.402.1720.2026) m.in. dokumentację projektów FAMI i kryterium podziału z naboru FAMI.02.05-IZ.00-001/26, a Rzecznikowi Praw Obywatelskich (do sprawy XI.541.22.2025) pismo MSWiA z 16 września 2026 r.

III. Kwestie wskazane na s. 3 wezwania (1-6)

Kwestie 1-4 pokrywają się z pytaniami w części IV: kwestia 1 - pytanie 3; kwestia 2 - pytanie 6; kwestia 3 - pytanie 11; kwestia 4 - pytania 2 i 10.

5. Jak dane mogą realnie przyczynić się do poprawy funkcjonowania organów. Czas postępowania jest kryterium podziału alokacji naboru FAMI.02.05-IZ.00-001/26, a Ministerstwo nie prowadzi statystyk terminowości (część II). Zestawienie pokaże, czy dokumentacja projektów zawiera jakąkolwiek miarę czasu postępowania. Jeżeli nie - przedstawię Najwyższej Izbie Kontroli, Rzecznikowi Praw Obywatelskich i parlamentarzystom wniosek o wprowadzenie takiego wskaźnika przed rozdziałem kolejnych środków. Jeżeli tak - wskażę rozwiązania, które skróciły postępowania i które mogą przejąć inne urzędy.

6. Dlaczego taki zakres. Po zawężeniu wniosków obejmuje kopie istniejących dokumentów i jedną odpowiedź tak/nie. Każdy element odpowiada na inną część pytania z pkt 2 części IV: wydatki - ile zainwestowano; wskaźniki - co uznano za efekt; informacja o pomiarze - czy efekt sprawdzono. Obejmuje kilka projektów, bo inwestycje rozłożyły się na kolejne perspektywy finansowe; pominięcie któregoś zafałszowałoby porównanie.

IV. Odpowiedzi na pytania wezwania (1-13)

1. Rodzaj opracowania. Porównawcze zestawienie dokumentów sprawozdawczych projektów FAMI szesnastu urzędów wojewódzkich, z podaniem źródła każdej liczby, oraz materiał dla organów kontroli.

2. Problem. Czy wydatki z Funduszu na obsługę cudzoziemców, w tym na systemy informatyczne, przełożyły się na czas postępowań legalizacyjnych - skoro czas postępowania jest kryterium podziału nowej alokacji, a właściwy minister nie prowadzi statystyk terminowości.

3. Rezultat. Odpowiedź, czy w dokumentacji projektów istnieje jakąkolwiek miara czasu postępowania, oraz zestawienie: urząd - wydatki rozliczone - systemy - osiągnięte wskaźniki - czas postępowania według Hurtowni.

4. Zakres. Analiza porównawcza wszystkich szesnastu urzędów wojewódzkich; ten sam wniosek skierowałem do każdego z nich. Projekty tutejszego Urzędu mają w niej szczególne znaczenie, bo jest to urząd o najkrótszym średnim czasie postępowania w kraju i beneficjent kilku projektów FAMI.

5. Sposób wykorzystania. Publiczne udostępnienie zestawienia ze źródłami; przekazanie Najwyższej Izbie Kontroli, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, parlamentarzystom i Polskiemu Forum Migracyjnemu.

6. Odbiorcy. Organy kontroli i ochrony praw (NIK, RPO), posłowie i senatorowie, organizacje społeczne, redakcje, opinia publiczna.

7. Udostępnienie wyników. Tak - publicznie i instytucjom wymienionym w pkt 5 i 6, także w debacie o projekcie UD408.

8. Wykraczanie poza interes indywidualny. Nie jestem stroną żadnego postępowania przed Wojewodą Małopolskim. Zestawienie dotyczy wydatkowania środków publicznych na obsługę setek tysięcy postępowań.

9. Interes zbiorowy. Efektywność wydatkowania środków Unii Europejskiej i wkładu krajowego oraz przestrzeganie ustawowego terminu 60 dni (art. 112a ust. 1 ustawy o cudzoziemcach).

10. Zagadnienie dotyczące funkcjonowania administracji. Czy i jak urzędy mierzą efekt inwestycji w obsługę cudzoziemców.

11. Jak dane pozwolą ocenić zagadnienie. Kwoty rozliczone wobec umownych pokazują wykonanie projektu; wskaźniki - co mierzono jako efekt; wykaz systemów i koszty ich utrzymania - trwałość inwestycji; odpowiedź o pomiarze wpływu - czy efekt w ogóle zweryfikowano. W połączeniu z czasem postępowania z Hurtowni daje to odpowiedź na pytanie z pkt 2.

12. Związek z postępowaniami. Projekty dotyczyły obsługi cudzoziemców, a więc tych samych postępowań, których przewlekłość jest przedmiotem kontroli NIK i wystąpień RPO; ich celem było usprawnienie tej obsługi.

13. Rodzaj wniosków. Tak: czy w rozliczeniach projektów występuje miara czasu postępowania; czy urzędy, które zainwestowały w systemy, mają krótszy czas postępowania; czy wskaźnik czasu postępowania powinien stać się wskaźnikiem projektów FAMI. Wniosków dotyczących pracowników Urzędu nie formułuję.

Syntetycznie. Po zawężeniu chodzi o kopie istniejących dokumentów sprawozdawczych i jedno zdanie o pomiarze wpływu - to, co udostępniło mi już kilku wojewodów. Dokumenty urzędu o najkrótszym czasie postępowania w kraju są niezbędne, by odpowiedzieć na pytanie, czy i jak wydatki z Funduszu wpływają na czas postępowań - pytanie, od którego zależy rozsądny podział kolejnych 112 999 000 zł.

[imię i nazwisko usunięte]